

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/203/2019
Identifikačné číslo spisu: 7114224510
Dátum vydania rozhodnutia: 29.06.2020
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7114224510.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne F. A., trvale bytom vo V. nad K., J. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Jánom Uhlíkom, advokátom vo Vranove nad Topľou, Námestie slobody 1, proti žalovanej ENDOMED, s. r. o. Košice, so sídlom v Košiciach, Komenského 43, zastúpenej Advokátskou kanceláriou ŠKODLER & PARTNERS s. r. o., so sídlom v Bratislave, Dobšinského 12, o náhradu nemajetkovej ujmy 25 000 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 35C/149/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 24. januára 2019 sp. zn. 5Co/256/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 11. januára 2018 č. k. 35C/149/2014 - 148 I. zamietol žalobu a II. žalovanej priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa sa žalobou, doručenou mu 30. septembra 2014 domáhala, aby súd uložil žalovanej povinnosť na zaplatenie sumy 50 000 € titulom nemajetkovej ujmy a priznal jej náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Podaním zo 16. júla 2015 žalobkyňa ozrejmla, že svoj nárok uplatňuje titulom ochrany osobnosti vo forme žiadosti o náhradu nemajetkovej ujmy a ďalším podaním z 24. februára 2016 upravila petit žaloby (čiastočne vzala žalobu späť) tak, že žiadala zaplatiť sumu už len vo výške 25 000 €. Ako pozostalá manželka po P. A., zomrelom 3. novembra XXXX mala za to, že smrť jej manžela bola predčasná, pretože mu bola u žalovanej nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť. Podľa názoru žalobkyne opierajúc sa o názory odborných lekárov a Správy Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej aj „ÚDZS“), ak by ošetrojúci lekár včas vykonal kontrolné ultrazvukové vyšetrenie, nemuselo dôjsť k tragickému završeniu života jej manžela. Predčasná smrť jej

nebohého manžela bola podľa nej v príčinnej súvislosti s chybou, ktorej sa dopustila žalovaná. V dôsledku smrti manžela došlo k rozpadu medziosobnostných väzieb tvoriaci základ a rámec jej súkromného života a tým aj k zásahu do jej osobnostných práv, do práva na súkromie a rodinný život. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil §§ 11, 13 a 16 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „O. z.“). Súd prvej inštancie uviedol, že k vzniku občianskoprávných sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 O. z. musí byť ako predpoklad zodpovednosti splnená podmienka existencie zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo len v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite. Tento zásah musí byť neoprávnený (protiprávny), t. j. v rozpore s objektívnym právom. Zásah môže spočívať v aktívnom ako aj pasívnom správaní pôvodcu zásahu. V neposlednom rade musí byť zistená existencia príčinnej súvislosti medzi takýmto zásahom a neoprávnenosťou (nezákonnosťou) zásahu. Nenaplnenie ktoréhokoľvek z týchto predpokladov potom vylučuje možnosť nástupu sankcií podľa ustanovenia § 13 O. z. Uviedol, že protiprávnym úkonom žalovanej bolo práve to, že pri vyšetrení 8. novembra 2011 absentovala objektívizácia USG nálezu brucha a žalovaná vychádzala z anamnestických údajov od pacienta. Iba tento jeden nedostatok bol zistený a konštatovaný ÚDZS v poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalovanou pacientovi P. A. v období od 13. septembra 2011 do 23. mája 2012. V ostatnom bola zdravotná starostlivosť poskytnutá správne. V tomto prípade žalobkyňa pre vyhovenie žalobe bola povinná preukázať, že práve tento protiprávny úkon žalovanej (absentovanie objektívizácie USG nálezu brucha 8. novembra 2011) bol v príčinnej súvislosti so vznikom nemajetkovej ujmy žalobkyne, spôsobenej smrťou jej manžela. Žalobkyňa v konaní dôkazné bremeno k tejto skutočnosti však nijakým spôsobom neunesla. Poukázal (súd prvej inštancie) na rozhodnutie ÚDZS, ktorý konštatoval, že nie je možné retrospektívne zistiť, či už v novembri 2011 boli prítomné znaky karcinómu pankreasu, eventuálne v ktorom období k vzniku karcinómu došlo. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z. a dnes už i zákona č. 350/2018 Z. z., ďalej tiež len „C. s. p.“).

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) rozsudkom z 24. januára 2019 sp. zn. 5Co/ 256/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny (§ 387 ods. 1 C. s. p.) a aj on priznal žalovanej náhradu trov konania (odvolacieho) v plnom rozsahu. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že aj keď žalobkyňa v odvolaní neoznačila výslovne odvolací dôvod, skutočnosti v ňom uvedené sa dajú podradiť pod odvolací dôvod upravený v § 365 ods.1 písm. h/ C. s. p., t. j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd preskúmaním veci zistil, že tento odvolací dôvod nie je daný, lebo súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho správne aplikoval, t. j. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu. Odvolací súd sa plne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku doplnil, že žalobkyňou v odvolaní uvedené skutočnosti nie sú objektívne spôsobilé čo i len spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, nemajú nijaký právny význam a preto na ne nebolo potrebné prihliadať. Pozostalá manželka (žalobkyňa) s jej pocitmi a ujmou (ako sa v odvolaní uvádza), by bola v prejednávanej veci dôležitá len v tom prípade, ak by v čase rozhodovania o veci bolo jednoznačne preukázané, že smrť P. A. bola v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovanej, to sa však nepreukázalo.

3. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f/ C. s. p. K tejto vade zmätočnosti došlo tým, že odvolací súd odvolanie prejednal a rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Podľa názoru dovolateľky bolo potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie, na ktorom by sa zamedzilo omylu, ktorý spočíva v nesprávnej interpretácii žaloby. Uviedla, že oba súdy jej žalobu nesprávne interpretovali. Namietala, že nikdy netvrdila, že príčinou úmrtia jej manžela bola absencia objektívizácie USG nálezu brucha, prípadne CT vyšetrenia, zároveň však zotrvala na tom, že osem mesiacov pred smrťou P. A. mu žalovanou nebola poskytnutá primeraná zdravotná starostlivosť, spočívajúca práve v USG a CT vyšetrení. Navrhla preto rozsudky oboch nižších súdov zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná navrhla dovolanie podľa § 447 písm. c/ a f/ C. s. p. odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) naň oprávnená osoba, teda v konaní pred nižšími súdmi neúspešná strana (§ 424 C. s. p.) a to za splnenia i podmienok jej zastúpenia a spisania dovolania na to určenou osobou (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 420 C. s. p. a v § 421 ods. 1 C. s. p.

7. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ C. s. p., na základe ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v práve odcitovanom ustanovení, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces, b/ nesprávnosť procesného postupu súdu reprezentujúceho takýto zásah a c/ intenzita zásahu, ktorého dôsledkom je znemožnenie procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere, že už dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. „Procesným postupom súdu“ sa potom rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda principiálne rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však (bez ďalšieho) rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 8 Cdo 56/2017).

11. Žalobkyňa tvrdila, že k vade v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. došlo tým, že odvolací súd na prejednanie jej odvolania nenariadil pojednávanie.

12. K tejto námietke dovolací súd uvádza, že povinnosť odvolacieho súdu nariadiť pojednávanie je upravená v § 385 ods. 1 C. s. p. V zmysle tohto ustanovenia je odvolací súd povinný nariadiť odvolacie pojednávanie len vtedy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V danom prípade odvolací súd vychádzal z výsledkov dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, pričom mal zreteľne za to, že dokazovanie nebolo potrebné doplniť, ani zopakovať. Žalobkyňa podala odvolanie v súkromno-právnej veci, ktorej prejednanie na odvolacom pojednávaní nevyžadoval verejný záujem. Odvolací súd bol preto oprávnený prejednať odvolanie

žalobkyne bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Jeho postup bol v súlade § 385 ods. 1 C. s. p. a preto ním nemohlo dôjsť k tvrdenej procesnej vade zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p.

13. Z obsahového hľadiska (§ 124 ods. 1 C. s. p.) dovolateľka videla procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. aj v právnych záveroch oboch nižších súdov, na ktorých založili svoje rozhodnutia, tvrdiac, že oba nižšie súdy jej žalobu nesprávne interpretovali.

14. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci ale nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. (R 24/2017, 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018).

15. Najvyšší súd v tejto súvislosti pripomína tiež konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky z jeho rozhodnutia vo veci sp. zn. I. ÚS 61/2019, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Nejde totiž o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci „strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“.

16. Z týchto dôvodov preto najvyšší súd musel dospieť k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f/ C. s. p. prípustné. Vzhľadom na to jej dovolanie podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0, v časti trov konania pomerom 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.